Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp Bindend adviesrecht gemeenteraad

Kenmerk	BB00416/P128720/P128456
Datum verzending	donderdag 29 september 2021
Besluitvormende raad	donderdag 18 november 2021
Consulterende raad	donderdag 30 september 2021
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 Vast te stellen dat het bindend adviesrecht van de raad geldt voor de categorieën van gevallen zoals verwoord in bijlage 1 van dit voorstel (conform artikel 16, 15a, lid b, onder 1 van de Omgevingswet.

1.2 Voor deze categorieën een bijbehorend participatietraject verplicht te stellen.

1.3 Dit besluit te publiceren en in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

2 Inleiding

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Met de Omgevingswet worden regels die gelden voor de fysieke leefomgeving vereenvoudigt en samengevoegd. Onze inwoners kunnen voortaan bij één loket terecht en vergunningentermijnen worden korter. Beleidsmatig heeft Assen haar toekomst beschreven in haar omgevingsvisie ‘Assen nog mooier’. In deze strategische visie voor de lange termijn zijn de ambities en opgaven voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Assen verwoord. Met deze omgevingsvisie als richtsnoer wordt een omgevingsplan gemaakt dat alle regels omvat voor de fysieke leefomgeving.

Vóór de invoering van de Omgevingswet moet uw raad een aantal besluiten nemen over de invulling van haar rol bij planologische besluiten. Dit voorstel gaat over de invulling van de adviesrol van uw raad bij concrete en complexe aanvragen voor omgevingsvergunningen die in strijd zijn met het omgevingsplan, het zogenaamde *bindend adviesrecht.* Onder de Omgevingswet worden deze aanvragen om omgevingsvergunning aangeduid als ‘omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten’ (hierna te noemen buitenplanse opa’s). Tevens wordt voorgesteld dat voor de activiteiten waarvoor uw raad gaat adviseren ook een participatietraject verplicht te stellen. Het is namelijk de bedoeling dat na de invoering van de Omgevingswet initiatieven met een grote impact op de leefomgeving met meer participatie tot stand komen. Hoe zo’n participatietraject wordt vormgegeven is vrij aan de initiatiefnemers.

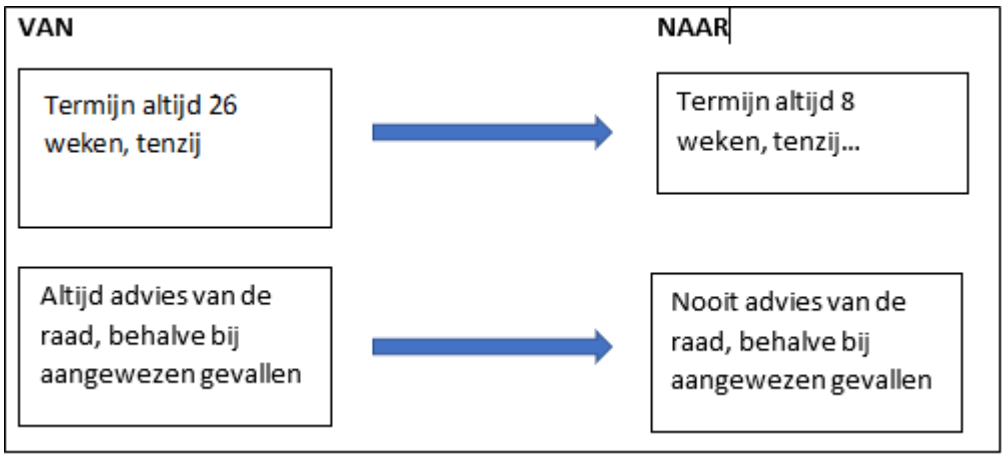
Wat blijft hetzelfde
In essentie blijft de rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college van B&W na de inwerkingtreding van de Omgevingswet onveranderd. Het college blijft bevoegd gezag voor het verlenen van omgevingsvergunningen.

In de huidige situatie – dus voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet – kan de gemeenteraad beslissen dat er geen bedenkingen zijn (‘verklaring van geen bedenkingen’; kortweg VVGB) voor activiteiten in strijd met het bestemmingsplan en waarvoor een uitgebreide procedure doorlopen moet worden. Uw raad heeft bij het besluit van 9 juni 2011 onderwerpen aangewezen waarbij die verklaring van geen bedenkingen niet nodig is. Voor alle overige gevallen is tot de invoering van de Omgevingswet deze verklaring wel nodig.

Wat verandert
Na de invoering van de Omgevingswet is het precies andersom. Een advies van de gemeenteraad is niet vereist, tenzij de raad situaties heeft aangewezen waarin wél een bindend advies van de raad nodig is om met een omgevingsvergunning af te kunnen wijken van het omgevingsplan.

Voordat de Omgevingswet in werking treedt wordt aan uw raad gevraagd om categorieën van ruimtelijke plannen aan te geven waarvoor het bindend adviesrecht geldt. Tevens wordt voorgesteld dat voor deze situaties verplichte participatie geldt. Als uw raad geen situaties vaststelt, kan het college zonder tussenkomst van uw raad een omgevingsvergunning verlenen in afwijking van het omgevingsplan.

Bij het benoemen van categorieën voor bindend adviesrecht dient rekening te worden gehouden met een nieuwe wettelijke beslistermijn van 8 weken, die eenmalig verlengd kan worden met 6 weken. Deze wijziging vloeit voort uit één van de verbeterdoelen van de Omgevingswet, namelijk een snellere en overzichtelijke besluitvorming bij initiatieven. De uitgebreide procedure, die 26 weken duurt en momenteel regelmatig wordt toegepast, wordt een uitzondering en is alleen bedoeld voor een aantal specifiek in de wet genoemde gevallen.

Overzicht van de belangrijkste verschillen tussen werkwijze VVGB en werkwijze bindend advies

Proces
We kiezen ervoor om de beslistermijn van aanvragen waarbij bindend advies vereist is standaard te verlengen met 6 weken. Wanneer de raad bindend advies moet geven bij een aanvraag is het namelijk lastig om de beslistermijn van 8 weken te halen. De vergaderfrequentie van de raad is een stuk lager dan die van het college. Daarnaast is het van belang dat college en raad voldoende tijd hebben voor een zorgvuldige besluitvorming, aangezien het bij plannen waarvoor bindend advies nodig is over het algemeen gaat over plannen met een aanzienlijke impact op de fysieke leefomgeving.

In bijlage 2 bij het raadsvoorstel schetsen we wat uitgebreider hoe het proces verloopt als bindend adviesrecht van de raad aan de orde is. Daarbij maken we ook een vergelijking met de huidige situatie als uw raad een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) afgeeft. Over het proces zullen we verder afspraken maken met de griffie.

Voorstel

We stellen voor het adviesrecht op aanvragen om omgevingsvergunning voor buitenplanse opa's van toepassing te verklaren voor:

1. aanvragen om omgevingsvergunning die vallen onder de categorieën van gevallen zoals verwoord in bijlage 1 van dit voorstel en waarbij er ruimtelijke redenen zijn om mee te werken.

Daarnaast stellen we voor om:

1. voor dit type aanvragen een participatieplicht op te leggen.

3 Beoogd effect

Een door uw raad vastgestelde lijst van gevallen waarvoor het bindend adviesrecht geldt, die bijdraagt aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet, zoals een eenvoudigere en snellere besluitvorming.

4 Argumenten

4.1 *Het voorstel speelt in op de beoogde rol van de raad onder de Omgevingswet*

Met behulp van toepassing van het bindend adviesrecht bij buitenplanse opa's behoudt uw raad invloed op initiatieven die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de fysieke leefomgeving.

4.2 *Het voorstel sluit aan bij de huidige werkwijze omtrent de verklaring van geen bedenkingen*

Wij stellen voor om het huidige VVGB-beleid onder de Omgevingswet voort te zetten, waarbij we de gekozen categorieën concreter en beter toetsbaar gemaakt hebben dan nu het geval is. We kiezen hiervoor, omdat uw raad en ons college al goede ervaringen hebben met deze lijst en deze werkwijze. Uit een verkenning blijkt dat sinds 2011 ongeveer 50 aanvragen met een uitgebreide procedure zijn verleend. Slechts 4 van deze aanvragen zijn met een VVGB verleend en de rest is door ons college afgehandeld. Dit betroffen onder meer aanvragen voor zonneparken en de modelvliegclub in Ubbena.

Om deze manier van advisering voort te zetten onder de Omgevingswet, dient uw raad wel actief gevallen aan te wijzen waarvoor de advisering gaat gelden. Met dit voorstel wordt hieraan voldaan. In bijlage 1 behorende bij het raadsvoorstel hebben wij een lijst met categorieën van aanvragen opgenomen die mogelijk aanzienlijke impact hebben op de fysieke leefomgeving. Bij het opstellen van deze lijst hebben wij rekening gehouden met de doelstelling van de Omgevingswet, namelijk een eenvoudig en snel besluitvormingsproces voor de burgers. Voor aanvragen die niet onder de categorieën op de lijst vallen is het niet mogelijk om deze voor formeel bindend advies aan uw raad voor te leggen. Wel is het mogelijk dat het college uw raad consulteert over deze aanvragen.

We moeten nog ervaring opdoen met de Omgevingswet. Dit kan aanleiding zijn om de lijst van gevallen op termijn aan te vullen en opnieuw ter vaststelling voor te leggen aan uw raad. Daarom zullen we uiterlijk eind 2023 onze nieuwe werkwijze evalueren en hierover uw raad informeren.

4.3 *Verplichte participatie bij complexe plannen versterkt de kwaliteit van de plannen en verhoogt het draagvlak.*

Onder de Omgevingswet is participatie bij het aanvragen van een omgevingsvergunning niet verplicht. Uw raad kan op grond van de wet wel gevallen aanwijzen waarbij participatie en overleg met derden wél verplicht is. We stellen voor om participatie verplicht te stellen bij dezelfde categorieën plannen waarvoor het bindend adviesrecht geldt. Dit zijn plannen die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de fysieke leefomgeving en daarom is het belangrijk dat de omgeving vroegtijdig wordt betrokken bij het initiatief. Dit sluit aan bij één van de belangrijke doelen van de Omgevingswet, namelijk ruimte voor maatwerk.

Participatie is altijd gewenst, ook als we het niet verplichten. Daarom gaan we inwoners en initiatiefnemers stimuleren om altijd de omgeving te betrekken, om zo de kwaliteit van ruimtelijke

plannen en daarmee het woon- en leefklimaat in Assen te versterken. Dit draagt bij aan onze ambitie uit de Omgevingsvisie voor *ontspannen stedelijkheid.*

5 Kanttekeningen

5.1 *Dit besluit heeft invloed op de beoordeling van participatie bij initiatieven*

We stellen voor dat participatie verplicht wordt gesteld bij dezelfde gevallen als waarvoor uw raad bindend advies geeft. Dit betekent dat uw raad ook gaat over het beoordelen van het participatieproces bij aanvragen waarbij u participatie verplicht heeft gesteld.

5.2 *De verantwoordelijkheid voor het participatietraject ligt bij de initiatiefnemer*

De initiatiefnemer moet bij indiening van de omgevingsvergunning aangeven hoe de omgeving betrokken is bij het plan en wat er met de resultaten is gedaan. Als gemeente mogen we geen eisen stellen aan hoe de participatie plaatsvindt. We mogen wel aangeven hoe we toetsen.

6 Kosten, baten en dekking

Het voorliggende voorstel heeft naar verwachting geen grote financiële consequenties op lange termijn. Echter, omdat de afhandeltermijn van omgevingsvergunningen onder de Omgevingswet korter is en wij nog geen ervaring hebben met deze nieuwe werkwijze, kan dit voorstel vooral in de beginperiode na de invoering van de wet leiden tot meer ambtelijke inzet. De eventuele meerkosten in verband met het toepassen van het adviesrecht zullen uiteindelijk verankerd worden in de Algemene Rechtenverordening (Legesverordening).

7 Communicatie, participatie

Op de inhoud van dit voorstel is geen participatie toegepast.

8 Inclusie

Dit voorstel gaat over de rolverdeling tussen het college en de raad bij de aanvragen om omgevingsverguning die strijdig zijn met de reeds vastgestelde beleidskaders, inclusief het omgevingsplan. Hiermee is dit voorstel puur technisch van aard en daarom speelt inclusie hierin geen rol.

9 Vervolg

Het raadsbesluit wordt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet conform de daarvoor geldende regels gepubliceerd. De dag na de bekendmaking treedt het besluit in werking.

Uiterlijk eind 2023 zullen we het nieuwe proces en de nieuwe werkwijze evalueren en uw raad over de uitkomsten van de evaluatie informeren. Eventueel kan uw raad dan besluiten dit besluit aan te passen.

Vóór invoering van de Omgevingswet stellen we een leidraad op voor initiatiefnemers over wat participatie inhoudt en waar de gemeente Assen participatie aan toetst. Deze leidraad zal regelmatig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld worden. Verder wordt in de loop van 2022 (uiterlijk 1 juli 2022) een aanpak voor overheidsparticipatie en een participatieverordening opgesteld, waarin we de principes voor wat we als gemeente een goed participatieproces vinden hebben uitgewerkt.

10 Bijlagen

- Bijlage 1: Lijst met categorieën van buitenplanse aanvragen om een omgevingsvergunning waarvoor bindend advies van de raad vereist is.
- Bijlage 2: Proces bindend adviesrecht raad versus proces huidig VVGB-beleid.

xxx

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 29 september 2021,

Besluit

1.1 Vast te stellen dat bindend adviesrecht van de raad geldt voor categorieën van gevallen zoals verwoord in bijlage 1 van dit voorstel (conform artikel 16, 15a, lid b, onder 1 van de Omgevingswet).

1.2 Voor deze categorieën een bijbehorend participatietraject verplicht te stellen.

1.3 Dit besluit te publiceren en in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 18 november 2021.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge